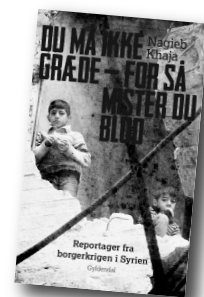

”Danmark er et dejligt land, men det er her mit liv fortsætter og, inshallah, ender.”

Modige krigsreportager fra Syrien giver Syrien-krigere stemmer

Anmeldelse af Knud Vilby

Nagieb Khaja: Du må ikke græde – for så mister du blod. Reportager fra borgerkrigen i Syrien.

Der er flere af de europæiske Syrien-krigere i Nagieb Khajas bog, der faktisk holder ganske meget af deres europæiske hjemlande og som undrer sig over panikken over hjemvendte og hjemvendende Syrien-krigere.

En dansker, Salih, siger: ”Lad dem bare snakke løs om os. Hvis jeg virkelig ville begå terror, kunne jeg bare anskaffe mig et våben i Danmark og gå amok på Strøget. Sværere er det ikke. Jeg behøver ikke at rejse til Syrien og få det de kalder for terrortræning.”

Nogle er familiefædre og savner deres hjem i Europa, men flere af dem føler en forpligtelse til at kæmpe for, hvad de opfatter som retfærdigheden. Ofte handler det om, at de føler, at deres muslimske brødre svigtes af Vesten. Assad skånes, men grupper, der kæmper mod hans regime, defineres som terrorgrupper og bekæmpes.

Al-Britani (briteren) siger, at hver gang muslimer søger at opbygge frie og uafhængige regeringer bliver de undergravet og væltet af udenlandske magter på grund af egeninteresser. Og om USA: ”I bund og grund er Assad deres foretrukne valg, fordi han tjener deres interesser bedst. USA vil ikke have et repræsentativt folkeligt styre i Mellemøsten, fordi araberne føler med deres brødre i Palæstina. USA vil ikke have at islamiske grupper får fodfæste og legitimitet i Mellemøsten, fordi en stærk islamisk nation ikke vil underlægge sig udenlandske interesser.”

En lokal syrer kalder Assad-regimet de rigtige kriminelle. ”Vi elsker Jabhat a-Nusra, fordi de er ærefulde og bekæmper regimet for at mindske vore lidelser.”

Abu Zein fra Jylland, tilknyttet Jaish al-Nusra, siger, at ”Jeg synes Danmark er et dejligt land, men det er her mit liv fortsætter og, inshallah, ender.”

Der er forvirring. Der er fake news og rygter. Der er voldsomme interne konflikter, men der er også nogle – somme tider uklare – mål. For nogle af krigerne er det lidt tilfældigt, hvilken af de mange grupper de ender i, selv om langt de fleste hader IS. Hvem dominerer i et område? Hvem har autoritet og struktur og kapacitet? Hvordan er det lige nu, og hvordan om en måned?

Det ville være løgn at påstå, at man efter læsningen af Khajas bog forstår den uendelige og forfærdelige krig med dens næsten uendeligt mange forskellige grupperinger. Men det er en af Khajas meget store fortjenester, at han lader krigens menige aktører (og ofre) tale og forklare, hvorfor de handler som de gør. Der er rationale og ræsonnement. Der er også fortvivlelse. Og for nogen fortrydelse. Nogle opgiver, fordi freden ikke er i syne, og det tilsyneladende kan blive ved i en evighed. Nogle kan ikke klare mere lidelse. Ikke nødvendigvis deres egen, men lidelse blandt de civile hvor de søger at gøre en forskel.

Khajas bog er en række reportager fra Syrien fra 2011 til 2017. Den viser derfor også en udvikling fra tro og håb og henimod stadig større desperation, udsigtsløshed og følelse af svigt. Det er fremragende journalistik, af en karakter som formentlig ingen andre danskere ville være i stand til at levere fra dette område.

Som dansker med en afghansk far er det langt fra ligetil for Nagieb Khaja at komme ind i hjertet af den syriske krig. Han er ikke araber, men hans indsigt og muslimske baggrund og utrolige mod og tålmod gør, at det umulige lykkes for ham. Gang på gang.

Det med at sætte livet på spil kan let blive en kliche, men Nagieb Khaja gør ting, som enhver ansvarlig forælder ville forbyde sin søn at gøre, og han får – hævder han – accept af sin kone, der må sidde med hjertet i halsen i Danmark sammen med familiens to små børn. Man kunne godt kalde det uansvarligt. Men det rigtige er – tror jeg – at sige, at det er udtryk for en fantastisk ansvarsfølelse. Verden kan ikke nøjes med censurerede nyheder. Nogle må give et andet og sandere billede, så langt som det er muligt.

Der er som nævnt ikke alle svarene. Dem har ingen. Men der er indlevelse og indsigt og forsøg på menneskeliggørelse af den enkelte. Og det skal han have stor tak for.

PS. I dette nummer af Social Kritik anmelder jeg også Mattias Tesfayes partihistorie om socialdemokratiets udlændingepolitik. Khajas og Tesfayes bøger har sådan set ikke noget med hinanden at gøre. Men Tesfaye er født i 1981 i Danmark med en etiopisk far, og Khaja i 1979 i Danmark med en afghansk far. I rigtig mange danskeres øjne og i en del af den politiske retorik er de to unge udlændinge, men i den virkelige verden to danskere af en slags, vi har voldsomt brug for. Godt at man ikke tilbage i 1979 og 1981 nægtede forældrene ophold eller vurderede at deres samlede nationale tilknytning var større til Etiopien og Afghanistan end til Danmark – og udviste dem.

Diskrimineret af skolen

Anmeldelse af Per Bregengaard

*Christian Horst: På ulige fod
– etniske minoritetsbørn som et skoleeksempel.*

Etniske minoritets elever forskelsbehandles i den danske folkeskole. De diskrimineres af skolen, fordi den i sin indsats for at udvikle den enkelte elev – endog alsidigt – ikke tager udgangspunkt i også minoritets elevernes forudsætninger. Skolen inddrager hverken deres modersmål i undervisningen eller deres kulturelle særtræk. Skolen har en monokulturel og ikke en multikulturel tilgang til sin opgave. At minoritets- og majoritets elever ikke er på lige fod i deres skolegang, analyseres og dokumenteres grundigt i kultursociologen Christian Horsts (CH) solide videnskabelige arbejde: “På ulige fod – etniske minoritetsbørn som et skoleeksempel”. Dokumentationen af forskelsbehandlingen sker gennem en diskursanalyse af styringsteksterne, primært folkeskoleloven og folkeskolens faghæfter.

Forskelsbehandling er i strid med FN’s menneskerettigheder, der blandt andet er udmøntet i en racediskriminationskonvention. Racediskriminationskonventionen er retslig bindende for de lande, bl.a. Danmark, der har tiltrådt den. Dens implementering overvåges af FN’s CERD-komite. Komiteen er derfor i løbende dialog med den danske stat. CH dokumenterer overbevisende, hvordan den danske stat i

sine svar på CERD’s kritik af vores uddannelsespolitik undlader at svare, giver ufuldstændige svar eller omfortolker kritikken. Man anvender flittigt den såkaldte mørkelygte – efter titlen på Jesper Tynells undersøgelse af embedsmænds politiske tilskæring af fakta og jura.

CERD kritiserer f.eks., at børn med ringe færdigheder og et andet modersmål end dansk i modsætning til børn med dansk som modersmål ved skoleindskrivningen ikke længere har ret til at gå på deres lokale folkeskole. Det er et brud på retten til en lige behandling.

Det officielle svar på kritikken er, at man med flytning af tosprogede elever skaber større lighed mellem de to børnegrupper. Man postulerer, at spredningen af de “unormale” til “normale” skoler (med mange elever, der har dansk som modersmål) vil give dem bedre skoleresultater på grund af en såkaldt kammeratskabseffekt.

Bag den danske spredningsstrategi og den reelle afskaffelse af retten til gratis modersmålsundervisning for børn uden for EU/EØS, Færøerne og Grønland ligger en sprogdrinkingstankegang og i videre forstand en kulturdrinkingstankegang. Folkeskolelovens pædagogiske princip om, at man skal inddrage elevernes forudsætninger i undervisningens tilrettelæggelse (§18) gælder ikke